

OM DAGROVFUGLENE'S FOREKOMST SOM YNGLEFUGLE I DANMARK.

AF

K. GALLE.

Ved Gennemlæsning af Listen over ornithologisk Forenings Medlemmer kan man ikke undgaa at blive forbauset over, at saa faa af Danmarks større Jordbesiddere har Interesse af det Dyreliv, specielt Fugleliv, der rører sig paa deres Enemærker. Kun 5 eller 6 finder man som Medlemmer. Mon det ikke netop er denne Mangel paa Interesse, som er Skyld i, at det nu om Stunder ser saa sørgeligt ud med de danske Rovfugles Udsigter til at kunne opretholde Tilværelsen her i Landet? Der er nemlig absolut stor Fare for, at en hel Del Fugle efterhaanden vil blive fuldstændig fortrængte, i hvert Tilfælde som Ynglefugle, fra Danmark, og det var dette Forhold, jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa, idet jeg tror, at det ikke staar ret mange klart, hvor stor nævnte Fare er.

Ved Gennemlæsning af sidste Udgave af Kjærbøllings: Skandinaviens Fugle, vil man se, at paa den Tid, altsaa omkr. 1870, fandtes en Mængde Rovfugle som Ynglefugle her i Danmark. Der nævnes følgende: Kongeørn (*Aquila fulva*), Havørn (*Haliaeetus albicilla*), Flodørn (*Pandion haliaëtus*), Rød Glente (*Milvus icinus*), alm. Musvaage (*Buteo vulgaris*), Laadenbenet Musvaage (*Buteo lagopus*), Hvepsevaage (*Pernis apivorus*), Vandrefalk (*Falco peregrinus*), Lærkefalk (*Falco subbuteo*), Dværgfalk (*Falco aesalon*), Taarnfalk (*Falco tinnunculus*), Duehøg (*Astur palumbarius*), Spurvehøg (*Accipiter nisus*), Rødbrun Kærhøg (*Circus aeruginosus*), Blaa Kærhøg *Circus cyaneus*.

Hvormange af disse mon vi har tilbage nu?

Temmelig sikkert kun følgende: Alm. Musvaage, Lærkefalk, Taarnfalk, Spurvehøg og (maaske) Kærhøgen. Det er et temmelig trist Resultat at være kommen til i Løbet af godt 25 Aar!

Gennemlæser man de Iagttagelser, som jævnlig fremkommer, f. Eks. i »Flora og Fauna«, saa finder man kun de sidstnævnte Rovfugle omtalte som Ynglefugle. Angaaende Kongeørn, Havørn og Flodørn kan der næppe herske Tvivl om, at de er

fuldstændig udryddede. Det kan til Nød forklares paa Grund af disse Fugles Skadelighed. Og dog! Hvilket herligt Syn at se en saadan bredvinget Røver sejle højt oppe under Skyerne, et Syn, som desværre kun de færreste Mennesker nu om Stunder faar at se. Hvert eneste ornithologisk interesseret Menneske vil sikkert give mig Ret i, at man her ikke kan gaa efter Skadeligheden alene!

For ca. 15 Aar siden var Glenten en forholdsvis almindelig Fugl her i Landet, i hvert Fald her i Sydsjælland. Jeg har ofte iagttaget 7—8 Glenter paa een Gang flyve legende rundt i Luften over Mogenstrup Bakker ved Næstved, og de ynglede den Gang hyppigt i Naaleskovene deromkring. Ogsaa her i Bregentved Skove var der mange. Det var noget af det smukkeste, man kunde se, naar de svævede højt oppe i Luften, og deres smukke, klare Skrig gav Genlyd langt hen i Skoven. Nu er det forbi! De sidste 5—6 Aar har jeg ikke set en eneste, og her paa Bregentved Gods er kun skudt 2 Stykker i nævnte Tidsrum.

Musvaagen er ogsaa i stærk Tilbagegang. I 1000 Tdr. Land Skov heromkring¹ fandtes sidste Sommer kun 3 — tre — Musvaagereder. Ingen af dem fik Ungerne af Reden! Hvorlænge mon den kan klare sig mod Bøsse og Stryknin?

Af Falkene har Lærkefalken ynglet ved Gjørslev een Gang i de sidste 5—6 Aar; heromkring findes den, mig bekendt, slet ikke. Taarnfalken yngler af og til her i Skovene, men bliver naturligvis skudt ved Reden!

Duehøgen findes sikkert ikke som Ynglefugl mere. Hvordan skulde den dog ogsaa kunne klare sig, naar der er udsat en saa høj Pris som 5 Kr. i Præmie for hvert nedlagt Eksempel! Spurvehøgen findes ogsaa kun i meget ringe Antal heromkring.

Tilbage er Kærhøgen. Om den findes som Ynglefugl, er mere end tvivlsomt. Jeg har faaet Meddelelse om, at den skulde yngle i Holmegaards Mose, men jeg har kun een eneste Gang iagttaget den der paa Egnen.

De af vore Rovfugle, som vistnok har størst Mulighed for at kunne klare sig, er Ædelfalkene. Grunden hertil maa sikkert søges i, at de ikke tager Aadsler. Det er et stort Fejlgreb fra Statens Side, at den giver Godsejerne Tilladelse til at sætte Gift for Rovdyrene. I hvert Fald er det sikkert Grunden til, at

¹ I Hasleveggen.

Rovfuglene forsvinder. De kan være saa kloge og forsigtige, de være vil, et Aadsel kan de ikke modstaa. Der er jo nok et Par Maaneder af Aaret, hvor Gift ikke maa udsættes, men det kan forholdsvis nemt omgaas! En Del forgiftede Aadsler kan ikke findes paa den Tid, da Fredningstiden begynder, og de bliver saa liggende til Fordærv for Musvaager og lign. det meste af Fredningstiden igennem.

Vil man nu spørge: hvad er Grunden til, at vi skal af med vore Rovfugle? saa faar man kun eet Svar: Fasanerne! For denne ene Fugls Skyld har vi mistet op imod en halv Snes oprindelig danske Fugle. Selvfølgelig er Fasanen et smukt Stykke Vildt, det kan ikke nægtes; men det er vistnok mere end tvivlsomt, om man nogen Sinde med fuld Ret kan regne den for en dansk Fugl. Fasanen kan, trods Udryddelse af Rovfuglene, til Dato ikke holde sig her i Landet uden ved Kunst. Hvor der ikke udruges store Mængder af Kyllinger enten ved Kalkuner eller ved Rugemaskiner, der uddør den igen, selv om der kan komme Individder strejfende fra andre Skove. Fasanen er jo en meget daarlig Rugefugl. Man har Eksempler paa, at den har forladt Reden, blot fordi den er bleven kyst af en Mus!

Forøvrigt er det ret ubegribeligt, hvorfor Godsejerne vil anstrænge sig saa meget for at bevare den; den koster sikkert Landet store Summer hvert Aar.

Hvad kan der nu gøres for at bevare vor oprindelige Fugle-verden? I nogle Lande har man dog enkelte fredede Skovstrækninger, hvor Fugle og Pattedyr faar Lov at færdes i Fred og Ro. Mon ikke vi kunde faa noget lignende her i Landet? Helst en af Statens Skove som ligger i Nærheden af Stranden, helst med Sø og Mose. Og saa een Ting endnu: burde »Foreningen til Dyrenes Beskyttelse« ikke arbejde lidt for at denne modbydelige Jagt, at sætte Gift for Rovfugle, kunde blive forbudt? Navnlig det sidste vilde være et stort Skridt henimod Maalet: at faa en Del af vore tabte Rovfugle tilbage, at den Dag igen vilde oprinde, da vi kunde opnaa at høre Glentens klare Skrig i vore Skove og se Flodørnen flyve fiskende op og ned langs vore Aaer; selv om Fasanerne saa maatte holde for af og til, der vilde være nok af dem alligevel.

Til Slut kun en lille Oplysning: Paa et Gods her i Landet blev paa een Dag, under Foraarstræk, dræbt ca. 170 Rovfugle!

Og det Fugle paa Vej til Ynglestederne! Vi fik fredet Storkjoven, det kan snart være Tid til at tale om at faa vore Rovfugle fredede.

FUGLELIVET I FYRRESKOVENE VED BERLIN.

AF

O. HAASE.

OVERSAT AF O. HELMS.

Berlins Omegn er rig paa Fyrreskove. Fyrren er jo ogsaa ret fordringsløs og kan nøjes med Mark Brandenburgs Sandbund; den udvikler sig her til betydelig Højde og Styrke, og en Fyrreskov især af gamle Træer besidder ligesaavel Skønhed som enhver anden Skov. I tæt Bestand danner Fyrren kun en lille Krone, medens den grenløse Stamme stræber lige i Vejret til en Højde af 20 m. og derover.

En hyppig Ledsager af Fyrren er Enebusken (*Juniperus communis*), som danner Krat inde i Fyrrebestanden. Mange Slags mindre Planter dække Bunden, enkelte Arter vidtstrakte Flader: her vokser Blaabær (*Vaccinium myrtillus*) i stor Mængde, ved Modningstiden et Felt for livlig Virksomhed fra Berlinernes Side; der vokser Bregner i tætte Grupper; paa sine Steder er Græsbund fremherskende, medens hist og her den blomstrende Lyng (*Calluna vulgaris*) med sine fine Farver pryder Skovbunden. Tyttebærrerne (*Vaccinium vitis idæa*) optræde ikke i ganske samme Mængde som Blaabærrerne, men deres glinsende grønne Blade og de lysende røde Bær udgøre dog en ejendommeligt Pryd for Skoven. Større ubeplantede Strækninger dækkes af Lav og Mos; af Svampe gives der en Mængde i vore Skove, og Omtale fortjener endnu til Slutning Misteltenen (*Viscum album*) som Snylter paa Fyrren. Nogle Løvtræer finder man hyppig iblandet Fyrreskoven, særlig Birk, Bøg og Eg.

Vende vi os nu efter denne korte Indledning til Fyrreskovens fjedrede Beboere, skal det straks bemærkes, at vore Skove ere fattige saavel paa Arter som paa Individuer; i den udstrakte Højskov kan man ofte vandre ret længe omkring uden at høre en Fuglestemme. Om Foraaret hører man dog selv rundt i de ensformige Fyrrebevoksninger Bogfinkens (*Fringilla coelebs*) Slag og Misteldroslens (*Turdus viscivorus*)